

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ladislavy Mentbergerové a soudkyň Mgr. Lucie Jackwerthové a Mgr. Lucie Markové ve věci

žalobce: **J. J.** narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem JUDr. Davidem Černým
sídlem Petrská 1136/12, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
prostřednictvím Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

o 12 000 000 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalobce a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 19. srpna 2021, č.j. 29 C 26/2015-548, ve znění opravného usnesení ze dne 19. srpna 2021, č.j. 29 C 26/2015-557,

takto:

- I.** Rozsudek soudu prvního stupně se ve výrocích II., III., IV. a V. potvrzuje.
- II.** Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Martincová.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně shora označeným rozsudkem výrokem I. uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 190 875 Kč, výrokem II. zamítl žalobu o zaplacení částky 11 809 125 Kč, výrokem III. uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 53 338 Kč, výrokem IV. uložil žalobci povinnost zaplatit České republice – Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady státu ve výši 5 918 Kč a výrokem V. uložil žalované povinnost zaplatit České republice - Obvodnímu soudu pro Prahu 2 náklady státu ve výši 22 168 Kč.
2. Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal 1) odškodnění nemajetkové újmy způsobené mu nepřiměřenou délkou trestního řízení vedeného Krajským soudem v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] ve výši 135 000 Kč, 2) odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání žalobce v trestním řízení vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] ve výši 4 865 000 Kč a 3) náhrady škody na zdraví ve výši 7 000 000 Kč (100 000 Kč bolestné a 6 900 000 Kč ztížení společenského uplatnění), která mu měla vzniknout v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním (poškození zdraví žalobce onemocnění - [REDAKCE] [REDAKCE] Nemajetková újma za nezákonné trestní stíhání žalobce vznikla podle žalobních tvrzení zásahem do jeho osobního a rodinného života, ovlivnila jeho zdravotní stav a zasáhla i do jeho pracovní a podnikatelské činnosti.
3. Soud prvního stupně ve vztahu k nároku žalobce na odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou mu nepřiměřenou délkou řízení činil zjištění ze spisu Krajského soudu v Praze sp. zn. [REDAKCE] která podrobně zrekapituloval v bodu 5 odůvodnění napadeného rozsudku. Na jejich základě dospěl k závěru, že celková délka řízení trvala 5 let a 6 měsíců. Usnesení o zahájení trestního stíhání pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, spáchaného ve spolupachatelství podle § 9 odst. 2 trestního zákona s A [REDAKCE] V [REDAKCE] bylo žalobci doručeno dne 3. 7. 2008. V přípravném řízení byly provedeny výslechy obou obviněných, svědkyně S [REDAKCE] svědka T. H [REDAKCE] P. J [REDAKCE] M. Ž [REDAKCE] M. K [REDAKCE] M. L [REDAKCE] M. S [REDAKCE] byl vypracován znalecký posudek a byl vyslechnut znalec Ing. V. Vácha. Dne 13. 8. 2009 byl doručen krajskému státnímu zastupitelství návrh na podání obžaloby, která byla doručena Krajskému soudu v Praze dne 4. 9. 2009, který věc vrátil státnímu zástupci k došetření usnesením ze dne 11. 12. 2009. Proti tomuto usnesení podal státní zástupce stížnost a odvolací soud dne 10. 5. 2010 zrušil usnesení krajského soudu a uložil mu, aby znovu jednal a ve věci rozhodl. Po vrácení spisu Krajskému soudu v Praze 27. 5. 2010 bylo ve věci nařízeno hlavní líčení, které se konalo ve dnech 15.- 27. 10., další hlavní líčení bylo odročeno z důvodu omluvy znalce na den 16.-18. 3. 2011, kdy byli slyšeni svědci, znalci a prováděné listinné důkazy znaleckými posudky. Dne 20. 5. 2011 byl vyhlášen odsuzující rozsudek ve věci, jímž byl žalobce uznán vinným a byl mu uložen trest odnětí svobody v délce pěti let. Lhůta k vypracování posudku byla k žádosti prodloužena a písemné vyhotovení rozsudku ze dne 20. 5. 2011 bylo právnímu zástupci žalobce doručeno dne 4. 1. 2012. K odvolání žalobce ze dne 12. 1. 2012 byl odsuzující rozsudek odvolacím soudem zrušen dne 15. 5. 2012 a věc byla vrácena Krajskému soudu v Praze k dalšímu řízení dne 7. 6. 2012. Ve dnech 4. -7.12. 2012, 10. 12. 2012, 9. 1. 2013, 19.2. až 21. 2. 2013 se konala hlavní líčení. Dne 21. 2. 2013 byl ve věci vyhlášen rozsudek, jímž byli oba obžalovaní zproštěni obžaloby. K žádosti byla prodloužena lhůta k vypracování rozsudku, jehož písemné vyhotovení bylo právnímu zástupci žalobce doručeno dne 2. 1. 2014. Zprošťující rozsudek nabyl právní moci dne 13. 1. 2014.
4. Soud prvního stupně měl za to, že délka trestního řízení 5 let a 6 měsíců je nepřiměřeně dlouhá a že v daném případě není dostačující samotné konstatování porušení práva, ale je namístě poskytnout finanční odškodnění s ohledem na skutečnost, že řízení bylo zatíženo nečinností ze

strany soudu. Při stanovení výše odškodnění vyšel ze Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010 (dále jen Stanovisko), zhodnotil jednotlivá kritéria [§ 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), dále jen OdpŠk“] a dovedl, že řízení bylo složitější po procesní stránce, bylo rozhodováno na obou stupních soudní soustavy opakovaně. Proto snížil základní částku 67 500 Kč o 15 %, v důsledku postupu soudu základní částku již nemodifikoval s tím, že delší dobu vyhotovení rozsudku právě promítl do svého závěru o nepřiměřené délce řízení. Z hlediska významu řízení pro žalobce zvýšil základní částku odškodnění o 20 % s tím, že se jednalo o trestní řízení a že u tohoto typu je dán zvýšený zájem účastníka na urychleném rozhodnutí ve věci. Po zhodnocení kritérií § 31a OdpŠk dospěl k závěru, že žalobci náleží na odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení celkem částka 70 875 Kč, kterou žalobci přiznal, ve zbývajícím rozsahu tento žalobní nárok co do částky 64 125 Kč zamítl.

5. Ve vztahu k nároku žalobce na odškodnění nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání vyšel soud prvního stupně ze zjištění, která učinil z obsahu trestního spisu výše uvedeného, výslechu syna a dcery žalobce a jeho přítelkyně, výslechu M. H. I. Ž. znaleckého posudku, lékařské zprávy J. z 22. 3. 2018 a B. z 9. 2. 2018, rozhodnutí ČSSZ z 14. 12. 2018 a dalších listin, která zevrubně popsal v odůvodnění napadeného rozsudku v bodech 5-16, a na jejich základě dospěl k závěru, že v daném případě byly splněny předpoklady pro vznik odpovědnosti žalované z titulu nezákonného rozhodnutí, kterým bylo usnesení o zahájení trestního stíhání ve smyslu § 8 OdpŠk.
6. Při úvaze o formě a výši zadostiučinění přihlédl k tomu, že žalobce byl stíhán pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 trestního zákona, za který mu hrozilo uložení trestu odnětí svobody ve výměře 5 až 12 let, že žalobce v minulosti nebyl trestán, takže se dalo předpokládat s ohledem na výši škody v částce přes 15 000 000 Kč uložení nepodmíněného trestu při dolní hranici trestní sazby, k čemuž i nepravomocně prvním rozsudkem došlo, že trestní stíhání trvalo 5 let a 6 měsíců a lze jej tak považovat za trvající poměrně delší dobu vzhledem ke stavu nejistoty, po kterou byl žalobce ohledně výsledku řízení udržován a po kterou trvaly následky trestního stíhání v jeho osobnostní sféře. Měl za prokázané, že nezákonným trestním stíháním došlo k zásahu do práv žalobce na jeho osobní a rodinný život (plánoval s přítelkyní dítě, které odložil po zahájení trestního stíhání z důvodu finančních i psychických, jeho zdravotní a psychický stav se zhoršil zejména v době, kdy byl vyhlášen odsuzující rozsudek, před zahájením trestního stíhání byl aktivní, sportoval, jezdil s rodinou 2× ročně na dovolenou, věnoval se dětem, jeho trestní stíhání způsobilo odcizení v rodině, uzavření se do sebe, zhoršení komunikace s okolím). K ukončení jeho pracovních poměrů v době trestního stíhání došlo vždy na základě dohody se zaměstnavatelem pro jeho zdravotní stav, nikoliv z důvodu jeho trestního stíhání.
7. Soud prvního stupně provedl srovnání s jinými rozhodnutími vedenými u Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. včetně srovnání s případem spoluobviněného A. V. kterému bylo přiznáno odškodnění na nemajetkové újme za nezákonné trestní stíhání ve stejné délce ve výši 50 000 Kč, a uzavřel, že žalobci náleží na odškodnění této nemajetkové újmy částka 120 000 Kč, když zohlednil s ohledem na odškodnění nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení zvýšení základní částky 67 500 Kč o 20 %; tedy o částku 13 500 Kč jako typ řízení a význam řízení pro účastníka, kterou odečetl od částky 133 500 Kč, která by žalobci za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným trestním stíháním náležela tak, aby nedošlo ke dvojímu odškodnění žalobce s poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011. Ve zbývajícím rozsahu požadavek žalobce na zaplacení této nemajetkové újmy (4 745 000 Kč) zamítl.

8. Ve vztahu k nároku žalobce na náhradu škody na zdraví, která podle jeho požadavku sestávala z bolestného ve výši 100 000 Kč a ztížení společenského uplatnění ve výši 6 900 000 Kč, vyšel soud prvního stupně ve zjištění, která učinil především ze znaleckého posudku ze dne 11. 1. 2021, výsledku znalce MUDr. J. Boháče, výsledku [REDACTED] M. H. [REDACTED] I. Ž. [REDACTED], lékařské zprávy [REDACTED] J. [REDACTED] z 22. 3. 2018, [REDACTED] B. [REDACTED] z 9. 2. 2018, rozhodnutí ČSSZ z 4. 12. 2018, a na jejich základě dospěl k závěru, že jedinou či převažující příčinou onemocnění [REDACTED] nebylo samotné trestní stíhání žalobce. Vyšel z toho, že [REDACTED] u žalobce započala již před jeho trestním stíháním, přičemž na jejím vzniku i průběhu se podílelo více faktorů. Připustil, že trestní stíhání mohlo mít a zřejmě i částečně mělo vliv a podíl na špatné [REDACTED] nicméně akcentoval, že znalecký posudek vyvrátil, že trestní stíhání žalobce bylo jedinou či hlavní převažující příčinou vzniku tohoto onemocnění. U psychiatrického onemocnění vyšel soud prvního stupně ze zjištění, že žalobce v době trestního stíhání začal navštěvovat psychiatry, kteří dávali vznik jeho psychiatrických problémů do souvislosti jak se základním onemocněním [REDACTED] tak s autonehodou v roce 2012 i s trestním stíháním. Vzal však za prokázané, že znalec v řízení vyloučil, že by vznik [REDACTED] byl zapříčiněn pouze a jediné či převážně z důvodu trestního stíhání žalobce, jak vyplynulo ze znaleckého posudku i výsledku znalce. Akcentoval přitom závěry znaleckého posudku, které nebyly žádným relevantním způsobem zpochybněny, a proto z nich vycházel. Na podporu svých závěrů poukázal rovněž na skutečnost, že z žádných zpráv psychiatrů nevyplývá, že by došlo ke zlepšení psychické situace žalobce po skončení jeho trestního stíhání. Pro absenci příčinné souvislosti proto nárok žalobce na náhradu škody na zdraví v plném rozsahu zamítl.
9. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 2 o.s.ř. podle poměru úspěchu a neúspěchu žalobce ve věci, vycházející z rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1435/2015, a přiznal v řízení žalobci s ohledem na jeho úspěch ve věci (34 %) náhradu nákladů řízení ve výši 53 338 Kč.
10. O nákladech státu rozhodl podle § 148 odst. 1 o.s.ř. a uložil oběma účastníkům v rozsahu jejich neúspěchu ve věci zaplatit státu náhradu nákladu řízení, které mu vznikly v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku a výsledku znalce (33 086 Kč). Uzavřel, že žalobce nebyl úspěšný v rozsahu 33 %, a proto mu uložil povinnost zaplatit náklady státu ve výši 5 918 Kč po odečtení jím zaplacené zálohy 5 000 Kč, a žalovaná v rozsahu 67 %, a proto ji uložil povinnost zaplatit státu náklady řízení ve výši 22 168 Kč.
11. Odvolání žalobce směřovalo proti výrokům II., III a IV. Žalobce vytkl soudu prvního stupně nesprávné posouzení jeho nároku na náhradu škody na zdraví, který uplatnil v celkové částce 7 milionu korun. Argumentoval tím, že posouzení jeho zdraví díky dlouhodobému nezákonnému trestnímu stíhání je nutné brát z hlediska celostní medicíny, přičemž tuto skutečnost nebral soud prvního stupně dostatečně na zřetel a nezabýval se dostatečně dokazováním celostního vlivu trestního řízení a souvisejících soudů. Jeho výhrady směřovaly proti stěžejnímu důkazu, z něhož soud prvního stupně vycházel při posouzení tohoto nároku, a to proti znaleckému posudku. Žalobce polemizoval se závěry znaleckého posudku. Uvedl, že soud prvního stupně vycházel z toho, že znaleckým posudkem bylo postaveno najisto, že [REDACTED] u něj započala již před jeho trestním stíháním a že na jejím vzniku i průběhu se podílelo více faktorů, přičemž podle jeho názoru není zřejmé, z čeho tak usoudil. Byť nezpochybnil, že trestní stíhání mohlo mít vliv a podíl na špatné [REDACTED], vycházel ze závěru, že znalecký posudek vyvrátil, že trestní stíhání žalobce bylo jedinou či hlavní převažující příčinou vzniku tohoto onemocnění. Ve vztahu k psychiatrickému onemocnění pak uvedl, že přestože v řízení bylo prokázáno, že žalobce v době trestního stíhání začal navštěvovat psychiatry, kteří dávali vznik jeho problémů do souvislosti se stresem z trestního řízení a trestního stíhání, znalec vyloučil, že by vznik [REDACTED]

██████████ byl zapříčiněn pouze a jedinečně či převážně z důvodu jeho trestního stíhání, což B ██████████ nedokázal při svém výslechu vysvětlit. Žalobce nesouhlasil se závěry znaleckého posudku, zejména s určením osoby MUDr. Boháče zastřešující znalecký ústav, který navíc nebyl z oboru ██████████ a který se podle žalobce nevypořádal s vysvětlením otázek, zda na jeho zhoršující stav mohlo mít alespoň nějaký vliv stres ze soudního řízení, či následných soudních jednání, a jaký by to mělo vliv na jeho celkový život a s jakou zdravotní prognózou. Zdůraznil, že navíc MUDr. Boháč u svého výslechu před soudem potvrdil, že špatně pochopil zadání znaleckých otázek a že si myslel, že má hodnotit vznik invalidity. Navíc nebylo doloženo, zda znalci provedli jeho vyšetření a z jakých dokumentů a lékařských zpráv své závěry učinili.

12. Znalecký posudek považoval žalobce za zmatečný s tím, že nemá zákonné náležitosti, neboť v něm není uvedeno z čeho a kdo co posoudil a co v posudku konkrétně konkrétní lékař vypracoval a s jakou lékařskou odborností. Tím se stal znalecký posudek nepřezkoumatelný a vadný.
13. Žalobce dále vytkl soudu prvního stupně nesprávné závěry ohledně jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání s tím, že soud prvního stupně nepřihlédl ke specifikaci tohoto jeho nároku, kterou učinil ve svém podání ze dne 15. 11. 2017, v němž specifikoval, za jaké časové úseky požadoval jaké konkrétní částky, přičemž podrobně popsal, že byl v podstatě vystaven sérii nezákonných rozhodnutí, která postupně gradovala v posloupnosti: 1) usnesení o zahájení trestního stíhání, 2) obžaloba, 3) odsuzující rozsudek. Soudu prvního stupně vytkl, že se nezabýval všemi jeho tvrzeními a důkazy a nárok hodnotil pouze srovnávací metodou. Nezohlednil skutečnost, že jeho nezákonné trestní stíhání, které započalo v jeho ██████████ zcela negativně ovlivnilo jeho další osobní i rodinný život, zastihlo ho v době, když žalobce plánoval se svoji ██████████ partnerkou založit rodinu. Protože mu hrozilo mnohaleté vězení a finanční ohrožení, musel tento plán odložit. Vlivem stresu z trestních řízení u něj došlo ke zdravotním problémům, které přímo souvisely se založením rodiny. Soud prvního stupně nehodnotil ani významně poškození jeho společenského postavení, kdy byl pošpiněn před svými obchodními partnery či přáteli a kdy osoba, která na něj podala trestní oznámení, jej prakticky od roku 2006 veřejně označovala za zločince. Zcela jednoznačně bylo zneužito jeho trestní oznámení a následně trestní stíhání k jeho likvidaci jako podnikatele a otce rodiny, který měl ve své péči dvě děti a staral se navíc o svou nemocnou matku.
14. Odškodnění ve výši 120 000 Kč považuje za naprosto nespravedlivé a neodpovídající realitě s tím že navíc přichází po dalších osmi letech, kdy se musí domáhat spravedlivého odškodnění a celou věc si opakovaně a zase připomínat. Vzhledem k současné inflaci považuje přiznané odškodnění téměř za symbolické a neúměrné zásahu, který mělo trestní stíhání do jeho života. Žalobce požadoval, aby bylo přihlédnuto ke všem důkazům, věc nebyla hodnocena srovnávací metodou, aby bylo zohledněno jeho společenské postavení, rodinná situace a úroveň, podnikatelské aktivity, kdy zaměstnával přes 300 zaměstnanců a řídil několik společností, aby vzal v úvahu, že před zahájením trestního řízení byl psychicky zdravý, vyrovnaný a silný a že jeho výdělky byly v řádu několika desítek milionů ročně. Navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích II., III. a IV. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
15. Žalobce nesouhlasil ani s výší přiznaného odškodnění za nepřiměřenou délku řízení s tím, že soud prvního stupně nedostatečně zohlednil otázku významu jeho nezákonného trestního stíhání.
16. Odvolání žalované směřovalo proti výroku ad) V. Žalovaná nesouhlasila, aby jí byla uložena povinnost k úhradě nákladů státu. Poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci vedené pod sp. zn. ██████████ ve které bylo rozhodnuto o náhradě nákladů státu, které vznikly v souvislosti s vypracováním znaleckého posudku tak, že Česká republika – Obvodní

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Martincová.

soud pro Prahu 2 nemá právo na jejich náhradu a odkázala přitom na odůvodnění tohoto rozhodnutí.

17. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobce navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně v zamítavém výroku a v akcesorickém výroku o nákladech řízení. K výhradám žalobce proti závěrům znaleckého posudku uvedla, že na jeho zpracování se podílela řada odborníků a z jejich závěrů při výpovědi znalce pak vycházela osoba, která k jednání za znaleckou instituci byla pověřena a která vysvětlovala závěry uvedené ve znaleckém posudku učiněné příslušnými odborníky. Tvrzení žalobce, že zástupce zpracovatele znaleckého posudku na jednání konaném dne 23. 6. 2021 před soudem potvrdil „že špatně pochopil zadání znaleckých otázek a že si myslel, že má hodnotit vznik invalidity“, je zcela zavádějící a v rozporu se závěry znaleckého posudku, i s vysvětlením k dotazu účastníků a soudu tímto zástupcem. Tvrzení žalobce o formálním rozporu znaleckého posudku se zákonem o znalcích a tlumočnících považovala za účelově vykonstruované. Ohledně nesouhlasu žalobce s posouzením jeho nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání žalovaná uvedla, že žalobce v řízení svá tvrzení ohledně zásahu do osobního, rodinného a pracovního života s nezákonným trestním stíháním neprokázal. Závěrem žalovaná poznamenala, že nenavrhla ani před soudem prvního stupně ani před soudem odvolacím srovnávací případy k nároku žalobce, neboť má za to, že v řízení nebyly prokázány důvody pro poskytnutí finanční kompenzace za nezákonné rozhodnutí, protože mezi žalobcem tvrzenými důvody a nezákonným rozhodnutím nebyla zjištěna příčinná souvislost a nebylo tak prokázáno, že by namítané řízení pro žalobce představovalo zásah přesahující míru obvyklou, kterou přináší trestní stíhání.
18. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně v napadeném rozsahu (§ 206 odst. 2 o.s.ř.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a 212a odst. 1 a 5 o.s.ř. a poté neshledal odvolání žalobce opodstatněným.
19. Ohledně nároku žalobce na odškodnění nemajetkové újmy způsobené mu nepřiměřenou délkou trestního řízení vedeného Krajským soudem v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] vycházel odvolací soud ze skutkových zjištění soudu prvního stupně o průběhu tohoto trestního řízení, která nebyla mezi účastníky sporná.
20. Žalobce požadoval na tuto nemajetkovou újmu částku 135 000 Kč a soudem prvního stupně mu byla přiznána částka 70 875 Kč. Odvolací soud vycházel z celkové délky trestního řízení (5 let a 6 měsíců), kterou shledal ve shodě se soudem prvního stupně jako nepřiměřenou skutkové a procesní složitosti věci s tím, že v trestním řízení navíc došlo ze strany soudu k nečinnosti v souvislosti s vypracováním obou rozsudků soudu prvního stupně, která v souhrnu trvala 18 měsíců. Právě s ohledem na tuto skutečnost považoval odvolací soud závěr soudu prvního stupně o tom, že žalobci náleží finanční odškodnění jako zcela správný. Soud prvního stupně rovněž správně určil základní částku odškodnění ve výši 67 500 Kč, přičemž v souladu se Stanoviskem nejprve stanovil částku za 1 rok řízení (sníženou za první 2 roky řízení) a tu vynásobil celkovou dobou řízení a následně ji upravil v důsledku působení jednotlivých kritérií § 31a OdpŠk. Odvolací soud pouze dílčím způsobem koriguje působení jednotlivých kritérií tak, že vedle snížení za procesní složitost a rozhodování na více stupních soudní soustavy o 15 %, shledává navýšení základní částky odškodnění z hlediska významu trestního řízení pro žalobce o 20 % jako nepřiměřeně vysoké. Podle přesvědčení odvolacího soudu je přílehavější navýšení o 10 %, které lépe zohledňuje posuzované trestní řízení. Na rozdíl však od soudu prvního stupně má za to, že je třeba navýšit základní částku odškodnění o dalších 10 % z důvodu nečinnosti soudu s vypracováním obou prvostupňových rozsudků s tím, že tato prodleva je natolik významná ve vztahu k celkové délce trestního řízení, že nepostačí tuto skutečnost promítnout jen do formy odškodnění, ale také i do její výše modifikací kritéria postupu soudu v řízení. Zamítavý

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Martincová.

výrok rozsudku soudu prvního stupně ohledně tohoto nároku (co do částky 64 125 Kč) shledal odvolací soud jako věcně správný, a proto byl co do této částky potvrzen podle § 219 o.s.ř.

21. Na nemajetkovou újmu za nezákonné trestní stíhání žalobce požadoval 4 865 000 Kč a soud prvního stupně mu přiznal na tuto újmu částku 120 000 Kč, a co do částky 4 745 000 Kč žalobu zamítl.
22. Odvoláním nebyl zpochybněn závěr soudu prvního stupně, že v souvislosti s nezákonným rozhodnutím (§ 8 Odpšk) vznikl žalobci nárok na náhradu nemajetkové újmy. Spornou byla výše tohoto nároku. Při jeho posuzování vyšel soud prvního stupně ze závěrů plynoucích z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, který byl uveřejněn pod číslem 67/2016 Sb. Soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 67/2016“), podle něhož je třeba zohlednit zejména povahu trestní věci, délku trestního stíhání a dopady trestního stíhání do osobnostních sféry poškozené osoby, to vše s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, za nichž k újmě došlo. Kromě zohlednění právě uvedených kritérií je však nezbytné, aby v konečném důsledku výše soudem přiznaného zadostiučinění odpovídala výši přiznaného zadostiučinění v případech, které se v podstatných znacích (poměřováno s ohledem na zmíněná kritéria) shodují. Jinými slovy, výše přiznaného zadostiučinění by se neměla bez zjevných a podstatných skutkových odlišností konkrétního případu podstatně odlišovat od zadostiučinění přiznaného v případě skutkově obdobném. Právě s ohledem na tyto judikatorní závěry nemohla obstát námitka žalobce ohledně jeho nesouhlasu s hodnocením této nemajetkové újmy srovnávací metodou.
23. Odvolací soud považuje za správná skutková zjištění, z nichž soud prvního stupně vycházel, jakož i způsob, jakým hodnotil provedené důkazy. Shodně se soudem prvního stupně také odvolací soud hodnotí i povahu trestní věci, délku trestního stíhání i dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce, a v podrobnostech proto odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku. Neztotožňuje se však s tím, jakým způsobem se hodnocení těchto kritérií promítlo do úvahy o výši přiměřeného zadostiučinění.
24. Žalobce byl stíhán pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1 trestního zákona, který měl se spoluobviněným A. V. [redacted] způsobit škodu ve výši přes 15 000 000 Kč a za který zákon umožňuje uložení trestu odnětí svobody 5 až 12 let. Jde tedy nepochybně o trestný čin závažného charakteru. Právě tuto skutečnost soud prvního stupně promítl do svých úvah o výši přiměřeného zadostiučinění, jež by odpovídalo výši přiznaného zadostiučinění v případech obdobných. Byť trestní stíhání žalobce bylo možné označit jako déletrvající, nebylo možné délce trestního stíhání přihlížet při úvaze o výši zadostiučinění jako k faktoru, který intenzitu nemajetkové újmy zvyšuje, neboť za nepřiměřenou délku řízení bylo žalobci již soudem prvního stupně poskytnuto odškodnění ve výši 70 875 Kč. Soud prvního stupně správně přihlédl k dopadům trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce. Jak popsal soud prvního stupně, trestní stíhání negativně zasáhlo do rodinného i společenského života žalobce. Žalobce se uzavřel do sebe, přestal komunikovat s okolím, změnil plán na porízení dalšího potomka z důvodu nejistoty ohledně výsledku trestního stíhání. Trestní stíhání mělo rovněž vliv na jeho psychický stav [redacted] [redacted] nemohl spát, určitým dílem se mohlo podílet i na [redacted] [redacted]. Žalobce sice s těmito závěry soudu prvního stupně nesouhlasil, po poučení soudem prvního stupně podle § 119 a o.s.ř. však k tomuto nároku netvrdil žádné další skutečnosti podstatné pro řízení a nenavrlh k nim žádné relevantní důkazy, a ostatně ani ve svém odvolání neoznačil žádné důkazy, jejichž uplatnění by nebránil § 212a o.s.ř.
25. Soud prvního stupně projednávanou věc srovnával s případem vedeným u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [redacted] němž bylo proti poškozenému zahájeno trestní stíhání

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Martincová.

- pro zločin znásilnění, trvalo 3 roky a 8 měsíců, mělo dopady na rodinné vztahy a duševní stav, který si vyžádal odbornou pomoc. Srovnávaný případ byl značně medializován. Uvedený případ se od projednávané věci odlišuje tím, že poškozený byl stíhán pro trestný čin násilného charakteru vůči jiné osobě a že byl značně medializován. Podle přesvědčení odvolacího soudu s ohledem na tyto odlišnosti není uvedený případ srovnatelný s projednávanou věcí.
26. Dále soud prvního stupně věc srovnával s případem vedeným u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] v níž bylo poškozenému přiznáno zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 50 000 Kč za trestní stíhání pro trestný čin podvodu, které trvalo 6 let a 9 měsíců a poškozený byl ohrožen trestní sazbou v rozmezí 6 měsíců až 3 roky. Jeho trestní stíhání mělo dopad na rodinný život a částečně zasáhlo do jeho podnikatelských aktivit. Uvedený případ se od projednávané věci odlišoval nižší trestní sazbou, naopak jeho trestní stíhání trvalo delší dobu.
27. Žalobce ke srovnání žádné jiné případy, kromě spoluobviněného A. V. [REDAKCE] kterému byla přiznána na nemajetkové újme za nezákonné trestní stíhání částka 50 000 Kč, neoznačil, naopak brojil proti použité srovnávací metodě.
28. Odvolací soud výše uvedenou argumentaci žalobce neshledal opodstatněnou, a to s ohledem na závěry recentní soudní judikatury Nejvyššího soudu R 67/2016, kterou jsou soudy vázány a která stanoví postup soudu při posuzování nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání zohledněním rozhodných kritérií a porovnáním adekvátnosti výše přiznaného zadostiučinění s jinými případy, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují.
29. Podle názoru odvolacího soudu za srovnatelnou věc je třeba především považovat odškodnění spoluobviněného žalobce A. V. [REDAKCE]. Soud prvního stupně sice uvedl výši odškodnění této nemajetkové újmy, která byla A. V. [REDAKCE] přiznána, avšak již neuvedl, o jaký rozsah a intenzitu dopadu trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného se jednalo. Odvolací soud proto doplnil dokazování rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3.10.2017, č.j. [REDAKCE], z něhož zjistil, že při odškodnění této nemajetkové újmy A. V. [REDAKCE] vycházel soud prvního stupně z toho, že bylo prokázáno, že došlo k zásahu do jeho osobní sféry – stres, frustrace, pocit nejistoty [REDAKCE]. A. V. [REDAKCE] neprokázal zásah trestního stíhání do jeho rodinného života, ani že by v důsledku něj přišel o zaměstnání, v rámci tohoto řízení nepožadoval také odškodnění nemajetkové újmy z titulu nepřiměřeně dlouhého trestního stíhání.
30. Po zhodnocení výše uvedených případů dospěl odvolací soud k závěru, že byť se (s výjimkou sp. zn. [REDAKCE]) shodují v povaze trestní věci, neboť jde o majetkové trestné činy, odlišují se rozsahem a intenzitou dopadu trestního stíhání do osobnostní sféry poškozených.
31. Odvolacímu soudu se nepodařilo nalézt takový případ, který by se i v tomto kritériu více blížil projednávané věci. Rozhodnutí soudů prvního stupně ani odvolacích soudů nepatří mezi prameny práva a z databáze zveřejněné Ministerstvem spravedlnosti na webové stránce <https://www.justice.cz/web/mssp/odskodnovani2?clanek=penezni-zadostiučineni-za-ujmu-zpusobenou-trestnim-stihanim>, na kterou ve své judikatuře odkazuje Nejvyšší soud, lze toliko vyčíst, že poskytované odškodnění se v případech majetkových trestných činů pohybuje v rozmezí částek 20 000 Kč až 875 000 Kč (423 Kč až 16 666 Kč za měsíc trestního stíhání). Jelikož v ní ale nejsou uvedeny nosné důvody jednotlivých rozhodnutí, nelze zjistit, proč se v tom kterém případě soudy přiklonily k nižší či vyšší částce z takto širokého rozpětí. Vodítka pro určení přijatelné částky odškodnění za zásahy do jednotlivých sfér života poškozeného (s přihlédnutím k poměrům České republiky) neposkytuje ani judikatura Nejvyššího soudu.

32. Odvolací soud vycházel rovněž z východisek vyjádřených v náleзовé judikatuře Ústavního soudu. Podle nich jsou soudy povinny při stanovení formy a výše zadostiučinění za nezákonné trestní stíhání vždy pečlivě zvažovat veškeré (mnohdy jedinečné) okolnosti případu. Obzvláště důsledně musí zohlednit všechny nepříznivé následky způsobené nezákonným trestním řízením, dotýkající se zejména osobní integrity stěžovatele, včetně jeho rodinného a pracovního života a jeho finanční sféry. Platí tedy, že soudy musí posuzovat podobné případy důsledně a individualizovaně, na základě řádně zjištěného skutkového stavu tak, aby rozsah odškodnění zásadně co nejvíce odpovídal způsobené újmě, a nikoliv hodnotit jednotlivé články řetězu jen a pouze z formálního hlediska, aniž by se přihlíželo k materiální podstatě věci. Nemohou postupovat paušálně a mechanicky bez přihlédnutí k okolnostem konkrétního případu a zájmům konkrétní posuzované osoby, nebo odkazovat na nepoužitelné statistické údaje. Výše přiznané peněžité náhrady přitom nesmí být symbolická, ale musí vždy naplnit požadavky plynoucí z čl. 36 odst. 3 Listiny a principu demokratického právního státu podle čl. 1 odst. 1 Ústavy (srov. nálezy ze dne 21. 6. 2021, sp. zn. II. ÚS 417/21, či ze dne 14. 1. 2021, sp. zn. I. ÚS 4293/18).
33. Odvolací soud proto vyšel z úvahy, že bylo-li spoluobviněnému žalobce stíhanému ve stejné trestní věci za následky způsobené trestním stíháním, které svým rozsahem ani intenzitou nedosahují následků prokázaných žalobcem v projednávané věci, poskytnuto zadostiučinění ve výši 50 000 Kč, mělo by se žalobci dostat částky vyšší. Oproti případu spoluobviněného A. V. [REDACTED] žalobce totiž prokázal i závažnější zásah do rodinného života, širší dopady na společenský život, včetně dopadu trestního stíhání na jeho zdraví, které řešil za odborné pomoci. Odvolací soud zvažoval odškodnění v rozmezí od 50 000 Kč do 150 000 Kč a v této souvislosti přihlédl k tomu, že žalobce již byl odškodněn za nepřiměřenou délku trestního řízení částkou 70 875 Kč (a v rámci poskytnutého odškodnění již bylo přihlédnuto ke zvýšenému významu řízení pro žalobce). Po zohlednění těchto okolností shledal, že soud prvního stupně stanovil tuto újmu v adekvátní výši 120 000 Kč.
34. Tvrzení žalobce, že trestní stíhání bylo zneužito k jeho likvidaci jako podnikatele a otce rodiny z provedených důkazů nevyplývalo a v řízení rovněž nebyl prokázán zásah trestního stíhání do jeho pracovních aktivit, když k ukončení jeho pracovních poměrů došlo po dohodě se zaměstnavatelem z důvodu jeho zdravotního stavu. Lze tak uzavřít, že žalobce přes poučení soudem podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. neprokázal žádné další zásahy do jeho osobnostní sféry, kromě výše uvedených, když ke svým tvrzením uvedeným v podání ze dne 15.11.2017 jako důkazy označil jen trestní spis, svůj výslech, výslech syna, dcery a přítelkyně, které byly v řízení provedeny, jiné důkazy neoznačil.
35. Žalobce po poučení soudem prvního stupně podle § 118a odst. 1 o.s.ř. doplnil skutková tvrzení ve vztahu k nároku na náhradu škody tak, že v příčinné souvislosti s trestním stíháním došlo k poškození jeho zdraví v oblasti [REDACTED] když od roku 2008 ovlivnil stres a deprese z trestního stíhání [REDACTED] Před rokem 2008 byly hodnoty a zdravotní stav žalobce v normálu, netrpěl žádnou psychickou nemocí, bolestmi kloubů, nespavostí, [REDACTED]. V příčinné souvislosti s trestním stíháním došlo u žalobce také k poškození zdraví v oblasti psychiatrie.
36. Soud prvního stupně s ohledem na vymezení základu žalobcova nároku na náhradu škody na zdraví učinil správná a relevantní skutková zjištění ve vztahu k tvrzení žalobce, že v příčinné souvislosti s jeho trestním stíháním došlo u něj k poškození zdraví z hlediska [REDACTED] psychiatrického, která čerpal především ze znaleckého posudku a výpovědi znalce MUDr. J. Boháče a dále z lékařských zpráv [REDACTED] H. [REDACTED], [REDACTED] B. [REDACTED]. Z těchto důkazů vzal za prokázané, že výlučnou příčinou [REDACTED] nebylo trestní stíhání, které bylo proti žalobci vedeno. [REDACTED] byl u žalobce diagnostikován již před

zahájením trestního stíhání (lékařská zpráva [redacted] P [redacted] z 15. 9. 2005 a [redacted] H [redacted] z 10. 10. 2006). Jeho příčinou byly u žalobce dědičné faktory, [redacted] byl u žalobce špatně [redacted] před zahájením trestního stíhání (říjen 2006 – lékařská zpráva [redacted] H [redacted] i po skončení trestního stíhání, což podle znaleckého posudku vyplývá z opakovaných biochemických vyšetření. Trestní stíhání samo o sobě [redacted] nezhoršilo. Uvedené vyplývá podle znaleckého posudku z lékařské zprávy [redacted] H [redacted] z 23. 2. 2010, kdy během hospitalizace, když byl dodržován léčebný režim, měl žalobce normální [redacted] po propuštění byla zpět [redacted], která trvala i po zprošťujícím rozsudku a vedla ke zvýšení stupně invalidity v říjnu 2014. Uvedené závěry potvrdil zástupce znaleckého ústavu MUDr. Boháč při své výpovědi, ve které uvedl, že onemocnění [redacted] by se u žalobce s velkou pravděpodobností vyvíjelo stejně i v případě, že by žalobce nebyl trestně stíhán. Pokud by žalobce dodržoval komplex všech opatření, došlo by podle zástupce znaleckého ústavu ke stabilizaci jeho zdravotního stavu ve vztahu [redacted]. Dále soud prvního stupně vzal za prokázané, že ani výlučnou příčinou psychiatrického onemocnění nebylo trestní stíhání žalobce. Podle znaleckého posudku byla hlavním stresovým faktorem (traumatizující událostí) autonehoda žalobce v roce 2012, kdy žalobci v souvislosti s ní byl v roce 2013 diagnostikován [redacted]. Jeho psychické problémy přetrvávaly i po skončení trestního stíhání. V době trestního stíhání neměl žádné duševní poruchy, poruchy myšlení, vnímání ve smyslu halucinací a bludů.

37. Již v rozsudku ze dne 21. 2. 2002 sp. zn. 21 Cdo 300/2001, Nejvyšší soud vyložil, že otázka existence příčinné souvislosti je otázkou skutkovou. Právní posouzení příčinné souvislosti tak spočívá ve stanovení, mezi jakými skutkovými okolnostmi má být její existence zjišťována, případně zda a jaké okolnosti jsou způsobilé tento vztah vyloučit (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ve dne 6. 11. 2007, sp. zn. 25 Cdo 3334/2006). Příčinná souvislost je dána, vznikla-li škoda v důsledku protiprávního jednání škůdce, tedy za pravidelného průběhu věci by bez škůdceva jednání vůbec nenastala. Škoda musí být nezprostředkovaným následkem protiprávního jednání, které je její hlavní příčinou, nesmí jít o příčinu jen vedlejší. Existence příčinné souvislosti musí být prokázána s vysokou mírou pravděpodobností, musí se jednat o příčinu převažující.
38. S ohledem na shora prokázané skutečnosti vyplývající především ze znaleckého posudku a výslechu zástupce znaleckého ústavu soud prvního stupně dospěl ke správnému závěru, že v řízení nebylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce bylo jedinou či hlavní a převažující příčinou špatné [redacted] a vzniku [redacted].
39. Odvolací soud neshledal opodstatněnou námitku žalobce, že soud prvního stupně založil své rozhodnutí o jeho nároku na náhradu škody na zdraví na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, protože znalecký posudek je vadný a v řízení nebyl vypracován revizní znalecký posudek.
40. Znalecký posudek je jedním z důkazních prostředků (§ 125, § 127 o. s. ř.), který soud sice hodnotí jako každý jiný důkaz podle § 132 o. s. ř., od jiných se však liší tím, že odborné závěry v něm obsažené nepodléhají hodnocení soudem podle zásad § 132 o. s. ř. Soud hodnotí přesvědčivost posudku co do jeho úplnosti ve vztahu k zadání, logické odůvodnění jeho závěrů a soulad s ostatními provedenými důkazy. Hodnocení důkazu znaleckým posudkem tedy spočívá v posouzení, zda závěry posudku jsou náležitě odůvodněny, zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda bylo přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž se bylo třeba vypořádat, zda závěry posudku nejsou v rozporu s výsledky ostatních důkazů a zda odůvodnění znaleckého posudku odpovídá pravidlům logického myšlení. Z uvedeného vyplývá, že důkaz znaleckým posudkem soud hodnotí jako každý jiný důkaz, nemůže však přezkoumávat věcnou správnost odborných závěrů (srov.

např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 4. 2002, sp. zn. 25 Cdo 583/2001). Soud při hodnocení znaleckého posudku musí zkoumat, zda provedený úkon byl učiněn řádně, tj. zda znalec dodržel soudem uložené zadání (zodpověděl na otázky, resp. zadání soudu k předmětu znaleckého úkonu s určitě a srozumitelně vyloženým závěrem, který má oporu v podkladových materiálech, netrpí rozpory atd.).

41. Odvolací soud hodnotí znalecký posudek v této věci jako přesvědčivý, neboť obsahoval odpovědi na všechny soudem položené otázky a logickým způsobem v něm byly zdůvodněny všechny závěry znaleckého ústavu, které vycházejí ze zdravotní dokumentace žalobce, která je zevrubně shrnuta na č.l. 5-10 znaleckého posudku. Znalecký ústav ve znaleckém posudku zcela pregnantně označil veškerou zdravotní dokumentaci žalobce, z níž vycházel. Ve znaleckém posudku bylo také přihlédnuto ke všem skutečnostem, s nimiž bylo třeba se vypořádat. Závěry znaleckého posudku odpovídají také pravidlům logického myšlení, neboť v něm znalecký ústav seznatelným způsobem vyjádřil, z jakých důvodů přisuzuje validitu svému odbornému závěru. Soud prvního stupně proto zcela správně v odůvodnění napadeného rozsudku akcentoval závěry tohoto znaleckého posudku, které byly potvrzeny výslechem zástupce znaleckého ústavu, z něhož soud prvního stupně čerpal svá skutková zjištění, která se stala právně relevantními z hlediska právního posouzení otázky příčinné souvislosti.
42. S ohledem na shora uvedené shledal odvolací soud jako nepřijatelnou námitku žalobce, že posouzení poškození jeho zdraví dlouhodobým nezákonným trestním stíháním je nutné brát z hlediska celostátní medicíny, neboť soudní judikatura ve vztahu k otázce příčinné souvislosti jasně stanovila, že při posuzování otázky příčinné souvislosti musí být prokázáno, že se jedná o hlavní a převažující příčinu poškození zdraví, v posuzovaném případě v souvislosti s nezákonným trestním stíháním.
43. Za neopodstatněnou odvolací soud shledal také námitku žalobce, že znalecký posudek je nepřezkoumatelný, vadný a že nemá zákonné náležitosti, neboť v něm není uvedeno, z čeho a kdo konkrétně znalecký posudek vypracoval. K uvedené námitce odvolací soud dodává, že znalecký posudek byl vypracován znaleckým ústavem, takže nebylo nutné v něm uvádět jména konkrétních lékařů včetně jejich odborností, kteří se na znaleckých závěrech podíleli. Legitimním v této souvislosti shledal odvolací soud i tu skutečnost, že za znalecký ústav obhajoval závěry znaleckého posudku znaleckým ústavem pověřený zástupce.
44. Odvolací soud má za to, že v této věci nebyly splněny zákonné předpoklady pro nařízení vypracování revizního znaleckého posudku (prověření správnosti znaleckého posudku vypracovaného v tomto řízení), protože nemá pochybnosti o skutkovém stavu zjištěném na základě znaleckého posudku, z něhož soud prvního stupně vycházel (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2019, sp. zn. 22 Cdo 4445/2018). Pro úplnost uvádí, že žalobci se odvoláním nepodařilo zpochybnit relevantními argumenty závěry použitého znaleckého posudku (nesouhlas účastníka řízení se závěry znaleckého posudku sám o sobě nevede k závěru o nutnosti zpracovat posudek revizní, když účastník za tímto účelem znalecký posudek relevantním způsobem nezpochybnil – (viz usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 7. 2014, č.j. 3 Cmo 172/2014-245).
45. Jestliže za této situace soud prvního stupně žalobu ve zbývajícím rozsahu výrokem II. zamítl, je jeho rozsudek v tomto výroku věcně správný a jako takový jej odvolací soud potvrdil (§ 219 o. s. ř.), a to včetně věcně správného akcesorického výroku o nákladech řízení mezi účastníky, když soud prvního stupně postupoval při stanovení jejich výše v souladu s judikaturou Nejvyššího soudu (sp.zn. 30 Cdo 1435/2015) a nepochybil ani při jejich matematickém výpočtu.

46. Odvolací soud neshledal opodstatněným ani odvolání žalované proti výroku V., ve kterém ji byla uložena povinnost zaplatit státu náklady řízení podle § 148 odst. 1 o.s.ř., a to v poměru jejího neúspěchu ve věci (67 %). Odvolací soud je toho názoru, že je nutné vycházet z postavení státu jako účastníka soudního řízení. Stát je jako veřejnoprávní korporace právníckou osobou. Vzhledem ke specifickým, které tato právnícká osoba vykazuje, vyžaduje procesní jednání státu zvláštní úpravu, odlišnou od obecné úpravy procesního jednání právníckých osob. Specifikem státu je především relativně složitá úprava hospodaření (nakládání) s jeho majetkem, jež je realizována prostřednictvím organizačních složek státu (srov. § 8 a násl. a § 17 a násl. zák. č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích). Nevystupuje-li v řízení před soudem za stát Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, náleží toto oprávnění organizační složce státu, jež je příslušná podle zák. č. 219/2000 Sb., případně příslušná podle jiných předpisů. Příslušná je zásadně ta organizační složka, jíž k majetku, kterého se řízení týká, přísluší právo hospodaření (srov. § 9 odst. 1 zák. č. 219/2000 Sb.). V řízeních o náhradu škody způsobené rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a v řízeních o regresních úhradách jsou příslušnými organizačními složkami ministerstva a jiné ústřední správní úřady (srov. § 6 odst. 1 OdpŠk).
47. Českou republiku je tedy třeba považovat za účastníka řízení podle občanského soudního řádu, který má s ostatními účastníky rovné postavení (viz § 18 o. s. ř.). Soud jako organizační složka státu vyplácí náklady (svědečné, znalečné) ze svých rozpočtových prostředků. Z uvedeného je zřejmé, že akceptací argumentace žalované by byla nastolena nerovnost mezi ČR zastoupenou Ministerstvem spravedlnosti a ostatními účastníky řízení i při postavení žalované České republiky zastoupené jinou organizační složkou.
48. Odvolací soud proto rozsudek ve výrocích o nákladech státu IV. a V. potvrdil podle § 219 o.s.ř.
49. O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle ustanovení § 224 odst. 1, 2 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Tyto náklady činí 900 Kč a tvoří je paušální náhrada za tři úkony po 300 Kč - písemné vyjádření k odvolání, přípravu k účasti na jednání a účast u jednání odvolacího soudu dne 23.3.2022 (§ 1 vyhl. 254/2015 Sb.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně. Přípustnost dovolání přezkoumává za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. dovolací soud.

Proti výroku o nákladech řízení není dovolání přípustné.

Praha 23. března 2022

JUDr. Ladislava Mentbergerová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Radka Martincová.